

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
DRŽAVNE AGENCIJE ZA ISTRAGE I ZAŠTITU
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2019. GODINU**

Broj: 04-16-1-524/20

Sarajevo, svibanj 2020. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA	5
MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	5
MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	7
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI	9
1. KRITERIJI	9
2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
4. PRORAČUN	13
5. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	13
5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	13
5.1.1 Bruto plaće.....	14
5.1.2 Izdaci za putne troškove	15
5.1.3 Izdaci za uporabu vozila	16
5.1.4 Izdaci za usluge po nalogu Tužiteljstva BiH-troškovi zaštite svjedoka	17
5.1.5 Višegodišnja kapitalna ulaganja	18
5.2 Pregled prihoda i primitaka	20
5.3 Bilanca stanja	20
5.3.1 Popis sredstava i obveza	21
5.4 Pregled dinamike upošljavanja	22
6. JAVNE NABAVE.....	23
6.1 Nabava opreme za policijska tijela BiH - zajedničke nabave	26
7. OSTALO	26
7.1 Sudbeni sporovi	26
8. KOMENTARI	27
PRIVICI.....	27

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene finansijske revizije koja obuhvaća reviziju finansijskih izvješća, i u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Državne agencije za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu **Agencija**) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2019. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća **Agencije** prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2019. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća*.

Neovisni smo o **Agenciji** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo **Agencije** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomski odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostačni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazeњe unutarnjih kontrola.
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljeni na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća **Agencije** za 2019. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije **Agencije** za 2019. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o **Agenciji** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Još uvijek nije donesen podzakonski akt sukladno zahtjevu iz članka 19. stavak 4. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine, iako je Agencija sačinila Prijedlog odluke o policijskom dodatku i dostavila ga nadležnom ministarstvu na postupanje (točka 5.1.1. Izvješća);*
- *Zastoj u realiziranju višegodišnjeg kapitalnog ulaganja za izgradnju Baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu potporu (točka 5.1.5 Izvješća);*
- *Utvrđene nedostatke i slabosti u sustavu javnih nabava (točka 6.Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo **Agencije** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Agencije**, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure

podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 29.5.2020. godine

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2019. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o financiranju institucija BiH
- Zakon o unutarnjoj reviziji
- Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Agencije za 2018. godinu, sačinio Izvješće o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa skretanjem pozornosti na nedonošenje podzakonskog akta za isplatu posebnog dodatka na plaću za policijske službenike, zastoj u realiziranju višegodišnjeg kapitalnog ulaganja za izgradnju Baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu potporu i utvrđene nedostatke i slabosti u procesu javnih nabava. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Agencija je postupila sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i izvjestila nas o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u cilju nadlaženja nepravilnosti identificiranih u izvješću o obavljenoj reviziji za 2018. godinu. Uvidom u poduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

Ocjena realizacije preporuka	Realizirana	Realizacija u tijeku	Nerealizirana
Nije donesen podzakonski akt kojim se utvrđuje visina posebnog dodatka na osnovnu plaću za policijske službenike, iako je Agencija postupila sukladno aktima nadležnog Ministarstva sigurnosti i MFT BiH te sačinila prijedlog Odluke koji je dostavljen nadležnom ministarstvu.			●
Vijeće ministara BiH je na 124. sjednici održanoj 05.08.2019. godine usvojilo Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o korištenju telefona kojim su	●		

izvršene određene uskladbe sa Pravilnikom o korištenju telefona Agencije.			
Agencija je poduzimala određene aktivnosti u dijelu uspostave sustava upravljanja procesom uporabe službenih vozila u cilju racionalnog i namjenskog korištenja proračunskih sredstava, međutim i dalje je prisutno pisanje uopćenih obrazloženja u mjesечnim planovima uporabe specijaliziranih vozila.		●	
Agencija je djelomice unaprijedila unutarnje kontrole u dijelu koji se odnosi na precizno popunjavanje svih predviđenih podataka u okviru naloga za uporabu vozila u cilju racionalnog i namjenskog korištenja proračunskih sredstava u dijelu izdataka za uporabu službenih vozila.		●	
Nije bilo pozitivnog pomaka na realiziranju Projekta izgradnja Baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu potporu, iako je Agencija poduzimala određene aktivnosti u cilju rješavanja zastoja u tekućoj godini.			●
Poduzete su aktivnosti na evidentiranju sredstava predloženih za otpis 2018. godine na kontu sredstva van uporabe. Po okončanju popisa u siječnju 2019. godine izvršena je isknjižba spomenutih sredstava po dostavljenom Izvješću Povjerenstva za procjenu kvara ili dotrajalosti opreme predložene za otpis sukladno instrukciji MFT BiH.	●		
Agencija je poduzimala određene aktivnosti na unaprijeđenju unutarnje kontrole u procesu javnih nabava prilikom kreiranja tenderske dokumentacije. Međutim, na temelju provedenih revizijskih aktivnosti za 2019. godinu konstatirani su određeni nedostaci te smatramo da i dalje postoji prostor za unapređenje procesa.		●	
I u ovoj godini, u manjem obimu, provodilo se više postupaka nabavki za isti predmet nabave.			●

Preporuka revizije iz revizijskog izvješća Agencije za 2018. godinu koja se odnosila na proceduru javne nabave službenih vozila nije primjenjiva za razdoblje 2019. godine jer nije bilo realiziranja predmetne javne nabave. Prema danoj preporuci, Agencija je dužna, prilikom provedbe procedure javne nabave, tendersku dokumentaciju kreirati na način koji će omogućiti potpuno poštivanje općih principa iz članka 3. Zakona o javnim nabavama, koji se, prije svega, odnose na obvezu osiguranja aktivne i pravične konkurenkcije, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u svezi s danim predmetom nabave i njegovom svrhom. Status spomenute preporuke, glede realizacije, će biti utvrđen u budućem razdoblju.

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Unutarnje ustrojstvo i način rada Agencije utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 2014. godine. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Agencije uredjen je način rada i rukovođenja Agencijom, te opis radnih mjesta državnih službenika i uposlenika. Istim su sistematizirana radna mjesta za 955 izvršitelja. Na 31.12.2019. godine u Agenciji je bilo 756 uposlenih. Proračunom za 2019. godinu planirano je 789 uposlenih.

Postupcima revizije je konstatirano da postoje slabosti unutarnjih kontrola u vidu nepoduzimanja aktivnosti na uskladbi internih akata sa važećim pravnim okvirom prilikom planiranja i upućivanja policijskih službenika na stručno usavršavanje. U revizijskom izvješću za 2017. godinu dana je preporuka Agenciji da poduzme aktivnosti kako bi na odgovarajući način rješila predmetno pitanje. Praćenjem realiziranja dane preporuke iz ranijih godina, u 2019. godini smo konstatirali da Agencija nije odobravala plaćena odsustva za odlazak na stručna usavršavanja, ali i dalje nije izvršena uskladba internih akata Agencije sa važećim pravnim okvirom za predmetnu oblast. Naime, u ranijem razdoblju Agencija je izdavala uposlenom rješenje o plaćenom odsustvu, ali u istom nije bila obuhvaćena odredba članka 4. stavak (1) Zakona o radu u institucijama BiH¹. Agencija se pozivala samo na članak 53. Zakona o radu i članak 6. Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za obrazovanje i stručno usavršavanje u institucijama BiH². *Neusuglašenosti internih akata sa navedenim pravnim okvirom Agencija je „rješila“ uvođenjem prakse potpisivanja ugovora o stručnom usavršavanju sa policijskim službenicima koji su upućivani na stručno usavršavanje (u prethodnom razdoblju) kojim je, između ostalog, definirano da im se, u razdoblju plaćenog odsustva, isplaćuje plaća i pripadajuće naknade sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH, te da će, po završetku stručnog usavršavanja, ostati u radnom odnosu kod poslodavca najmanje tri godine. Druge troškove Agencija nije priznavala.*

PREPORUKA 1

Agencija je dužna da unaprijedi unutarnje kontrole uskladjom internih akata sa važećim pravnim okvirom koji definira način planiranja i upućivanja policijskih službenika na stručno usavršavanje.

Sustav finansijskog upravljanja i kontrole je u cijelosti implementiran sukladno Zakonu o finansiranju institucija BiH³, Priručniku za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Agencija je sačinila popis i izvršila mapiranje poslovnih procesa, utvrdila i procijenila rizike i izradila registar rizika. Također, Agencija je popunila obrazac Godišnjeg izvješća o finansijskom upravljanju i kontroli za 2019. godinu i dostavila Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH.

¹ Istim je definirano ostvarivanje prava na naknadu na temelju Programa stručnog obrazovanja koji za pojedine oblasti donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog nadležnog ministarstva i uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva financija i trezora BiH i Ured za zakonodavstvo

² Članak 53. Zakona o radu definira uvjete i načine odobravanja stručnog usavršavanja, a isti članak, stavak 4), definira da način stručnog obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja za rad zaposlenika, vrijeme trajanja, naknade, obveze zaposlenika kao i ostala pitanja, se utvrđuju aktom poslodavca

³ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

Procesom revizije konstatirano je da su u 2019. godini poduzimane aktivnosti za realiziranje predloženih mjera iz Plana aktivnosti navedenih u Godišnjem izvješću o finansijskom upravljanju i kontroli za 2018. godinu u cilju daljnog razvoja ovog sustava. Također smo konstatirali da je uspostavljen sustav izvještavanja koji omogućava dostavljanje rukovodstvu potrebne informacije o funkcioniranju sustava finansijskog upravljanja i kontrole u Agenciji. Predložene su konkretnе mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama.⁴

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁵ i Odluci o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁶, Jedinica za unutarnju reviziju Agencije (u dalnjem tekstu Jedinica) je organizirana kao zasebna organizacijska jedinica prema važećem Pravilniku o unutarnjem ustroju Agencije. U okviru Jedinice su sistematizirana dva radna mesta od kojih je jedno radno mjesto rukovoditelja Jedinice, a drugo stručnog savjetnika, odnosno internog revizora.

Rukovoditeljica Jedinice je sačinila i dostavila Godišnje izvješće o aktivnostima Jedinice rukovoditelju Agencije i Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH. Prema prezentiranim informacijama, sačinjen je Strategijski plan rada Jedinice 2019.-2021. godina, Godišnji plan rada Jedinice za 2019. godinu i svi drugi akti neophodni za rad Jedinice u tekućem i budućem razdoblju. Prema usvojenom strategijskom i godišnjem planu rada, Jedinica je planirala obaviti ukupno četiri revizije od čega jedna redovna i tri naknadne. U Izvješću o radu Jedinice za razdoblje od 1.1. do 31.12.2019. godine su detaljno navedene sve realizirane aktivnosti. Navodimo sažetak realiziranih aktivnosti: izvršena je naknadna revizija u procesima „Ugovorene i druge posebne usluge“; „Blagajničko poslovanje“; „Praćenje realizacije preporuka“. Naknadna revizija „Praćenje realiziranja preporuka“ odnosi na preporuke iz ranije obavljenih revizija gdje je rok implementiranja duže vremensko razdoblje (plaće i naknade plaća, uporaba službenih telefona, troškovi naknada uposlenih, upravljanje ljudskim resursima, planiranje i izvršenje proračuna, ugovorene i druge posebne usluge). Jedinica je tijekom 2019. godine izvršila i unutarnju reviziju procesa javnih nabava na temelju koje je dano 27 preporuka. Prema prezentiranim informacijama, konstatirali smo da se provodi nadzor učinkovitosti realiziranih aktivnosti unutarnje revizije Jedinice. Kontinuirano se provodi interno ocjenjivanje Jedinice (samoocjenjivanje ili ocjenjivanje od drugih osoba u Agenciji), a Jedinica planira provođenje i eksterne ocjene kvaliteta unutarnje revizije Agencije.

Vijeće ministara BiH je 2015. godine usvojilo Strategiju za borbu protiv korupcije i Akcijski plan za borbu protiv korupcije za razdoblje 2015.–2019. godina. Sukladno revidiranim Smjernicama za izradu planova za borbu protiv korupcije u institucijama sa javnim ovlaštenjima BiH, Agencija je usvojila Plan borbe protiv korupcije⁷ za razdoblje 2018.–2019. godina. Agencija ima uspostavljene kanale za prijavu korupcije u Agenciji (Pravilnik o unutarnjem prijavljivanju korupcije u Agenciji, anonimna telefonska linija „Krimolovci“ i drugo). U okviru redovnog Plana obuka je predviđen i segment educiranja iz oblasti borbe protiv korupcije. Educiranjem policijskih službenika, državnih službenika i uposlenika se postiže usvajanje i kontinuirano proširivanje znanja i vještina glede borbe protiv korupcije koje su primjenjive u izvršavanju svakodnevnih poslovnih zadataka i koje doprinose jačanju integriteta pojedinca uposlenog u Agenciji. Agencija redovito podnosi izvješće o realiziranju aktivnosti plana borbe protiv korupcije prema Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije⁸.

⁴ Kontrolno okruženje; upravljanje rizicima; kontrolne aktivnosti; informacije i komunikacije; praćenje i procjena sustava

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 49/12,

⁷ Broj: 16-043-14-8471-15/15 od 17.01.2018. godine

⁸ Izvješće o realiziranju aktivnosti za 2019.g. Broj:16-043-148471-23/15 od 21.02.2020.g.

4. PRORAČUN

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2019. godinu⁹, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 32.161.000 KM (29.309.000 KM za tekuće i 2.852.000 KM za kapitalne izdatke¹⁰). S obzirom na to da je proračun za 2019. usvojen u prosincu 2019. godine, ukupno poslovanje se odvijalo na temelju četiri tromjesečne odluke o privremenom financiranju institucija BiH.

Početkom 2019. godine MFT BiH je odobrilo zahtjev Agencije za prijenos nerealiziranih sredstava višegodišnjih kapitalnih ulaganja (6.662.587 KM) i novčane donacije od Ureda registrara (27.239 KM) iz prethodne godine¹¹, tako da su ukupna raspoloživa sredstva Agencije iznosila 38.850.826 KM.

Ukupno izvršenje proračuna za 2019. godinu iznosilo je 28.738.449 KM, odnosno 28.739.229 KM ukupno raspoloživih sredstava¹². Agencija je izvršila usklajivanja rashoda proračuna (u kolovozu i prosincu tekuće godine), koje je odobrilo MFT BiH i prema kojima je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog proračuna. Ukupan iznos prestrukturiranja iznosio je 400.000 KM (povećani putni troškovi za 280.000 KM, izdaci za energiju i komunalne usluge za 50.000 KM, nabava materijala za 30.000 KM, izdaci za usluge prijevoza i goriva za 20.000 KM, izdaci za tekuće održavanje za 20.000 KM, a smanjene su naknade troškova uposlenih za 400.000 KM).

Plan i program rada Agencije za 2019. godinu usvojen je na 163. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 27.12.2018. godine i objavljen na web stranici Agencije. Izvješće o radu Agencije za 2019. godinu dostavljeno je Ministarstvu sigurnosti i Vijeću ministara BiH. U vrijeme vršenja revizije, Izvješće o radu Agencije nije razmatrano na Vijeću ministara BiH.

5. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Agencija je sačinila Godišnje finansijsko izvješće za 2019. godinu i dostavila ga nadležnim tijelima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz finansijska izvješća konstatirano je da iste sadrže sveobuhvatne informacije o izvršenju proračuna Agencije.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2019. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 28.739.229 KM što je, u odnosu na rashode planirane proračunom za 2019. godinu, manje za 3.422.551 KM¹³, odnosno za 10.111.597 KM u odnosu na ukupno raspoloživa sredstva¹⁴.

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 84/19

¹⁰ Kapitalni izdaci 1.700.000 i VKU 1.152.000

¹¹ Donacija je namijenjena za presejanje Odjeljenja za zaštitu svjedoka. Nije bilo realizacije na ovom projektu. Planirane su aktivnosti oko izmjene namjenske strukture projekta, s obzirom na to da ovo Odjeljenje nema namjeru izvršiti promjenu sjedišta.

¹² Razlika realizacije u iznosu od 780 KM se odnosi na iskazanu realizaciju VKU;

¹³ Razlika manjeg izvršenja tekućih izdataka iz proračuna u iznosu od 570.551 KM i kapitalnih izdataka 2.852.000 KM od čega kapitalni izdaci iz proračuna 1.700.000 KM i i VKU 1.152.000 KM

¹⁴ Na manje izvršenje ukupno raspoloživih sredstava je utjecalo nerealiziranje raspoloživih sredstava za VKU u iznosu od 6.661.807 KM.

Značajni rashodi iz proračuna odnose se na: bruto plaće (22.291.752 KM), naknade troškova uposlenih (2.867.736 KM), putne troškove (576.600 KM), izdatke telefonskih i poštanskih usluga (154.781 KM), izdatke za energiju i komunalne usluge (740.301 KM), nabavu materijala i sitnog inventara (356.322 KM), izdatke za uporabu vozila (635.339 KM), unajmljivanje imovine i opreme (554.572 KM), izdatke za ugovorne usluge (295.381 KM) i drugo. Ostali rashodi odnose se na višegodišnja kapitalna ulaganja (780 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u privitku Izvješća.

5.1.1 Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2019. godine iskazane su u iznosu od 22.291.752 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 12.614.473 KM, porezi i doprinosi 9.593.979 KM, a isplaćene stimulacije 83.300 KM. Bruto plaće i naknade su veće u odnosu na prethodnu godinu za 1.282.849 KM što je posljedica većeg broja unaprjeđenja, kao i većeg prosječnog broja uposlenih u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu¹⁵.

Prosječan broj uposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u Agenciji bio je 753. Proračunom za 2019. godinu planirano je 789 uposlenih, a na 31.12.2019. godine u Agenciji je bilo 756 uposlenih.

Plaća policijskih službenika se veže za čin na način da se svakom činu pripisuje koeficijent u pojedinom platnom razredu koji je jednak za sve policijske organe.

Policijski dodatak

U vrijeme obavljanja završne revizije konstatirali smo da se obračun i isplata policijskog dodatka policijskim službenicima u Agenciji i dalje vrše na temelju ugovora o radu, rješenja o premještaju ili rješenja o raspoređivanju uposlenog na koji se, ručno, u gornji desni kut, upiše pripadajući koeficijent za policijski dodatak i parafom odgovorne osobe isto proslijeđuje u proceduru obračuna i isplate plaće sa ovako utvrđenim postotkom policijskog dodatka.

Poseban podzakonski akt, odnosno jedinstvena odluka o trajnom dodatku za policijske službenike Agencije, Granične policije BiH i Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH, te državne službenike Agencije koji obavljaju operativno-istražne poslove, još uvijek nije bio donesen, a isplata dodatka se i dalje odobravala i realizirala kroz sustav obračuna plaće.

U vrijeme sačinjavanja ovog izvješća prezentirane su nam određene činjenice koje ukazuju da su pokrenute aktivnosti na rješavanju pitanja policijskog dodatka. Naime, u cilju postupanja po preporukama revizije te aktima nadležnog Ministarstva sigurnosti BiH i MFT BiH, Agencija je pripremila i u listopadu 2019. godine nadležnom Ministarstvu sigurnosti BiH dostavila Prijedlog odluke o utvrđivanju posebnog dodatka uposlenim u Agenciji, ali od nadležnog ministarstva nije bilo povratne informacije. Međutim, 24.12.2019. godine ravnatelj Agencije je donio odluku kojom je оформljena radna grupa sa zadatkom da izradi prijedlog odluke o utvrđivanju dodatka uposlenim u Agenciji, uzimajući u obzir opis poslova i radnih zadataka policijskih i državnih službenika, različitu razinu odgovornosti i rizika, te da usuglaši postotke posebnog dodatka na plaću uposlenih Agencije i do 20.1.2020. godine okonča sve potrebne aktivnosti. U vrijeme sačinjavanja ovog izvješća prezentiran nam je Prijedlog odluke o utvrđivanju posebnog dodatka na plaću policijskim službenicima i državnim službenicima koji obavljaju operativno-istražne poslove. Konstatirali smo da su, uz Prijedlog odluke o utvrđivanju posebnog dodatka na plaću,

¹⁵ Prosječan broj uposlenih u 2018 godini 712 a u 2019. 753 uposlenih

13.3.2020. godine nadležnom Ministarstvu sigurnosti BiH dostavljena sva potrebna obrazloženja i obrasci o procjeni utjecaja propisa i fiskalnoj procjeni, kao i izvješće o svim konzultacijama sa zainteresiranom javnošću. Prema tome, stvorene su relevantne prepostavke za konačno rješavanje pitanja policijskoga dodatka sukladno važećem pravnom okviru.

PREPORUKA 2

Potrebno je da Agencija nastavi proaktivno djelovati, u suradnji sa nadležnim ministarstvom i drugim policijskim agencijama, na konačnom rješavanju pitanja policijskog dodatka definiranog u Zakonu o placama i naknadama u institucijama BiH.

Refundiranje dijela plaće uposlenika za vrijeme privremene spriječenosti za rad

Na temelju prezentirane dokumentacije, ukupna potraživanja za refundiranje naknada plaća za vrijeme privremene spriječenosti za rad (bolovanje) preko 30/42 dana sa 31.12.2019. iznosila su 37.880 KM (na prethodne godine odnosi se 11.476 KM).

Postupcima revizije konstatirali smo da Agencija podnosi zahtjev za refundiranje doprinosa nadležnom fondu zdravstvenog osiguranja, sukladno važećem naputku Ministarstva financija i trezora BiH¹⁶. Prema istom, institucije su obvezne (za uposlene sa prebivalištem u FBIH) podnosići zahtjev za refundiranje doprinosa temeljem isplaćene naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad (bolovanje) nadležnom kantonalnom fondu zdravstvenog osiguranja samo u slučaju kada je to pravo utvrđeno podzakonskim aktom koji je donio upravni odbor konkretnog kantonalnog zavoda za zdravstveno osiguranje. Međutim, nadležne institucije nisu definirale kako postupiti sa utuženim doprinosima na isplaćene naknade plaća za vrijeme privremene spriječenosti iz prethodnih godina koji su evidentirani kao potraživanja za refundiranje naknada za bolovanje iz prethodnih godina u punom iznosu.

PREPORUKA 3

Neophodno je da Agencija, u suradnji s nadležnim institucijama, nastavi aktivnosti na rješavanju pitanja daljnog postupanja u svezi sa evidentiranim potraživanjima za refundiranje naknada za bolovanje iz prethodnih godina.

5.1.2 Izdaci za putne troškove

Ukupno ostvareni putni troškovi iznose 576.600 KM, od čega troškovi putovanja u zemlji iznose 489.539 KM, a troškovi putovanja u inozemstvu 87.061 KM. U odnosu na prethodnu godinu, putni troškovi su veći za 56.864 KM, a kao obrazloženje Agencija navodi potporu Graničnoj policiji BiH na osiguranju graničnih prijelaza. Putovanja u zemlji su se odnosila na operativne radnje policijskih službenika na terenu i pružanja asistencija po različitim osnovama, prisustvovanje obukama, postupanja po naredbama Tužiteljstva BiH i sl.

¹⁶ Naputak za obračun naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad (bolovanje) broj: broj: 08/04-16-1-4856-1/13 od 10.5.2013. godine, broj: 08/04-02-2-3667-3/14 od 9.5.2014. godine i broj: 08/04 - 02-2-3667 – 4/14 od 25.7.2019. godine.

5.1.3 Izdaci za uporabu vozila

Ukupni izdaci za uporabu službenih vozila u 2019. godini iznose 635.339 KM. Značajniji izdaci se odnose na izdatke za gorivo (320.824 KM), materijal i usluge za održavanje vozila (122.558 KM) te usluge osiguranja vozila (71.909 KM).

Agencija je, zaključno sa 31.12.2019. godine, raspolagala sa 175 službenih vozila, i to 173 specijaliziranih vozila i dva službena vozila. Tijekom 2019. godine izvršena je prodaja 20 vozila, dok je 10 vozila donirano Agenciji.

Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila Agencije od 31.12.2014. godine, utvrđen je način uporabe službenih vozila te je definirano da Agencija ima pravo da raspolaže sa ukupno tri službena vozila. Agencija je Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih specijaliziranih vozila, na koji je suglasnost dalo Vijeće ministara BiH, definirala način korištenja specijaliziranih službenih vozila i ista se isključivo odnose na obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije. Predviđen je broj od 180 specijaliziranih službenih vozila razvrstanih po organizacijskim jedinicama. Izmjenama Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja specijaliziranih službenih vozila je određeno da odluku o rasporedu specijaliziranih službenih vozila donosi ravnatelj Agencije. Na temelju toga ravnatelj Agencije je donio Odluku kojom je utvrđeno raspoređivanje specijaliziranih službenih vozila kojim trenutno raspolaže Agencija, a prema stvarnim potrebama temeljnih organizacijskih jedinica.

Revizijskim postupcima je utvrđeno da se određena specijalizirana vozila nisu koristila u mjeri koja opravdava njihovo posjedovanje, odnosno da se povjereni poslovi i radni zadaci mogu obavljati sa voznim parkom koji bi mogao biti manji. I pored činjenice da u 2019. godini nije bilo nabave novih službenih vozila, uočeno je i dalje da određena vozila, na godišnjoj razini, prelaze jako malu kilometražu. Izuzimajući donirana vozila koja su stavljena u uporabu u 2019. godini, od ukupnog broja vozila, 26 vozila je ostvarilo kilometražu manju od 4.000 KM na godišnjoj razini.

Na temelju prezentirane dokumentacije, uočeno je da tijekom 2019. godine određene organizacione jedinice nisu pravile mjesecne planove za korištenje specijaliziranih vozila ili su se i dalje navodila vrlo uopćena obrazloženja korištenja vozila 24 sata (npr. izvršenje službenih zadataka i aktivnosti iz djelokruga rada odsjeka). Također je uočeno da se nisu podnosili izvještaji o uporabi specijaliziranih vozila na temelju mjesecnih planova u cilju praćenja korištenja specijaliziranih vozila, a kako je to propisano člankom 11. stavak (4.) Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja specijaliziranih službenih vozila.

Sve navedeno ukazuje da korištenje vozila nije uređeno na zadovoljavajući način i da su neophodna unapređenja ovog segmenta poslovanja Agencije.

Agencija je nabavu goriva i usluge održavanja vozila vršila na temelju važećih okvirnih sporazuma. Opravke vozila, kod dobavljača koji su birani izravnim sporazumom, realizirane su u ukupnoj vrijednosti od 24.704 KM.

PREPORUKA 4

Uvažavajući specifičnosti djelokruga rada i organizacije Agencije, preporučamo nastavak aktivnosti na poboljšanju sustava unutarnjih kontrola u procesu uporabe službenih vozila u cilju nacionalnog i namjenskog korištenja proračunskih sredstava.

Evidencija podataka o službenim vozilima policijskih tijela

Agenciji za policijsku potporu je, Zakonom o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za potporu policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine, dana nadležnost učešća u izradi aplikativnih i sustavnih programa za različite baze podataka.

Odlukom ravnatelja Agencije oformljena je Radna grupa za uspostavu informacijskog sustava "Evidencija podataka o službenim vozilima policijskih tijela BiH" od 17.05.2018. godine. U Radnu grupu su imenovani uposleni iz Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu, Granične policije BiH i Agencije za policijsku potporu BiH. Zadatak Radne grupe je uspostava informacijskog sustava „Evidencija podataka o službenim vozilima policijskih tijela BiH“, kao i izrada prijedloga pravilnika o evidenciji podataka o službenim vozilima policijskih tijela BiH. Utvrđeno je da će policijska tijela BiH, na temelju podataka iz evidencije, imati uvid u trenutno stanje i raspoloživost svih vozila. Na temelju ove evidencije postojat će mogućnost precizne procjene budućih potreba i planiranja nabave vozila. Agencija za policijsku potporu je Prijedlog pravilnika o vođenju evidencija podataka o službenim vozilima policijskih tijela BiH dostavila na mišljenje Državnoj agenciji za istrage i zaštitu 15.10.2018. godine. Svojim dopisom od 29.10.2018.godine Agencija je istakla da je potrebno uspostaviti informacijski sustav i sačiniti korisnički naputak koji će sadržavati sve potrebne upute glede korištenja uspostavljenog informacijskog sustava, i da su mišljenja da u nadležnosti Agencije za policijsku potporu BiH nije donošenje podzakonskih akata koji će obvezivati policijska tijela BiH.

Na temelju obavljene revizije u 2019. godini i usmenih saznanja, Prijedlog pravilnika o vođenju evidencije podataka o službenim vozilima policijskih tijela BiH nije usvojen, već će isti biti izrađen kao naputak za korištenje informacijskog sustava. Sporazum o uspostavi informacijskog sustava „Evidencija podataka o službenim vozilima policijskih tijela BiH“ je potpisana 23.05.2019. godine i njime se uređuje način vođenja sustava, prava i obveze potpisnika, pravo pristupa, smještaj i zaštita podataka, tehničke mjere, te nadogradnja i održavanje sustava. Međutim, Agencija još uvijek nije osigurala računalnu opremu na kojoj će biti instaliran informacijski sustav.

5.1.4 Izdaci za usluge po nalogu Tužiteljstva BiH-troškovi zaštite svjedoka

Predmetni izdaci su realizirani u ukupnom iznosu od 148.432 KM, od planiranih 227.239 KM. Za ove namjene u 2019. godini je, pored sredstava iz proračuna, prenesen nerealizirani iznos iz ranijeg razdoblja u iznosu od 27.239 KM iz sredstava donacije za program „Preseljenje Odjela za zaštitu svjedoka“, a što nije ponovno realizirano ni u tekućem razdoblju¹⁷.

Za operativne troškove za provedbu Programa zaštite svjedoka u BiH vrše se isplate iz blagajne Agencije na temelju internih akata¹⁸. Odlukom ravnatelja Agencije¹⁹ i sukladno članku 16. stavak (1) Naputka o načinu financiranja programa zaštite svjedoka, imenovano je Povjerenstvo za unutarnju kontrolu utroška finansijskih sredstava za primjenu programa zaštite svjedoka. Zadatak ovog Povjerenstva je da izvrši pregled službene finansijske dokumentacije o utrošku

¹⁷ Planirane su aktivnosti oko izmjene namjenske strukture istog projekta, s obzirom da ovo Odjeljenje nema namjeru izvršiti promjenu mjesa sjedišta.

¹⁸ Naputak o načinu financiranja programa zaštite svjedoka broj:16-11-02-2-7765/18 od 30.11.2018.g. i Naputak o financiranju operativno-taktičkih i tehničkih mjera i radnji broj:16-11-02-6668/16 od 26.5.2016.g.

¹⁹ Broj:16-11-02-2-8928-1/19 od 3.12.2019.g.

novčanih sredstava u 2019. godini namijenjenih za predmetne namjene. Predmet kontrole su sve raspoložive evidencije koje se vode u Odjeljenju za zaštitu svjedoka Agencije.²⁰

Prema prezentiranoj informaciji, Povjerenstvo je 16.01.2020. godine izvršilo pregled dokumentacije u službenim prostorijama Odjeljenja za zaštitu svjedoka i zaključilo da su realizirane isplate sukladne relevantnim propisima. S obzirom na to da se isplate za navedene namjene vrše iz glavne blagajne Agencije, uz suglasnost ravnatelja Agencije, Sektoru za materijalno-financijske poslove dostavljaju se tromjesečna izvješća o utrošenim novčanim sredstvima radi sačinjavanja objektivnih tromjesečnih izvješća Agencije od strane Sektora za materijalno-financijske poslove. U 2019. godini je izvršena naknadna revizija blagajničkog poslovanja sa ciljem utvrđivanja stupnja realiziranja danih preporuka, a subjekti revizije su bili Sektor za materijalno-financijsko poslove Agencije i Odjeljenje za zaštitu svjedoka. U istom izvješću je konstatirano da su tri preporuke realizirane i jedna djelomično realizirana jer još nije istekao rok za njenu realizaciju.

Postupcima revizije konstatirali smo da je na poziciji „Ostala potraživanja“ iskazano stanje u iznosu od 160.429 KM sa iskazanim početnim stanjem u iznosu od 117.220 KM. Isto se odnosi na novčana sredstva koja su isplaćena za posebne istražne radnje i za zaštitu svjedoka, a sa 31.12.2019. godine ista potraživanja nisu knjigovodstveno zatvorena iz razloga što predmeti, odnosno aktivnosti za koje se vrši isplata nisu bili okončani, odnosno zatvoreni.

Prezentirane su nam dvije pomoćne evidencije od kojih je jedna za evidentiranje isplata i povrata sredstava za posebne istražne radnje, i druga za evidentiranje isplata i povrata novčanih sredstava za zaštitu svjedoka. U evidenciji za posebne istražne radnje iskazana su neopravdana potraživanja iz ranijih godina (2014.-2018.) u iznosu od 74.143 KM, a u pomoćnim evidencijama za zaštitu svjedoka evidentirana su potraživanja iz 2018. godine u iznosu od 37.797 KM. Iz navedenog možemo zaključiti da postojeće pomoćne evidencije nisu sadržajno dosta te za adekvatno praćenje i analize predmetnih izdataka te usporedbe sa podacima u Glavnoj knjizi.

PREPORUKA 5

Potrebno je poboljšati pomoćne evidencije za praćenje isplata i povrata novčanih sredstava za zaštitu svjedoka i za posebne istražne radnje. Evidencije bi trebale sadržavati informacije o ročnoj strukturi, predmetu potraživanja, opravданom i neopravdanom iznosu, u cilju mogućnosti jednostavne kontrole i usporedbe podataka sa podacima evidentiranim u Glavnoj knjizi na pozicijama predmetnih izdataka.

5.1.5 Višegodišnja kapitalna ulaganja

Projekt izgradnje Baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu potporu odobren je temeljem Odluke o odobrenju višegodišnjeg kapitalnog ulaganja u 2012.²¹ godini u ukupnom iznosu od 9.263.000 KM. Predmetnom odlukom je utvrđeno razdoblje trajanja projekta (2012.-2016.

²⁰ Knjiga evidencija financijskih sredstava preuzetih iz blagajne Agencije, Knjiga evidencija naloga za isplatu financijskih sredstava, Knjiga stalnih sredstava nabavljenih iz programa zaštite svjedoka, Knjiga evidencije o broju izdanih putnih naloga u vezi programa i drugi dokumenti koje vodi Odjeljenje za zaštitu svjedoka Agencije

²¹ Službeni glasnik BiH, 08/13

godina)²². Nerealizirani iznos od 6.662 587 KM iz prethodne godine je prenesen u Proračun za 2019. godinu. Proračunom za 2019. godinu je dodatno odobreno 1.152.000 KM tako da je u 2019. godini bilo raspoloživo ukupno 7.814.587 KM. Od toga je realiziran iznos od 780 KM za izradu elaborata cijepanja parcele za izgradnju Baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu potporu Agencije na području općine Istočno Novo Sarajevo. Agencija je tijekom 2019. godine uspjela produljiti važenje bankovne garancije za uplaćeni avans u ranjem razdoblju prema firmi sa kojom je zaključen ugovor za javnu nabavu usluga izrade urbanističko-tehničke dokumentacije – glavnog projekta za izvođenje radova na izgradnji Baze.²³ Međutim, rizik daljnog produljenja bankovne garancije je povećan jer izabrani ponuđač za predmetne usluge nema krivnju za nastalu situaciju, ali je, u dobroj volji da će doći do otklanjanja nastalih zapreka u razumnom roku, suradivao i dostavio bankovnu garanciju sa produljenim rokom važenja tijekom 2019. i početkom 2020. godine.

Revizija je i u ranijim revizijskim izvješćima ukazivala na rizike koji mogu narušiti kontinuitet i efikasnost realiziranja projekta u budućem razdoblju. Do sada je realizirana kupovina zemljišta - parcele za izgradnju Baze (441.126 KM) što je knjigovodstveno evidentirano u Glavnoj knjizi na konto zemljišta. Zatim je okončana procedura natječaja za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izradu idejnog rješenja projekta, okončan je pregovarački postupak bez objave obavještenja za javnu nabavu usluga izrade urbanističko-tehničke dokumentacije – Glavnog projekta za izvođenje radova na izgradnji Baze, te je izabrana firma koja će izvršiti navedene usluge. Izabrana firma je u ugovorenom roku dostavila Agenciji u elektronskoj formi urbanističko-tehničku dokumentaciju – Glavnog projekta, nakon čega je trebalo uslijediti pokretanje postupka javne nabave za pružanje usluga revizije navedene dokumentacije. Navedeno je uvjet za dobivanje odobrenja za građenje Baze od strane lokalne zajednice. Međutim, prije pokretanja postupka nabave usluga revizije projekta neophodno je bilo osigurati lokacijske uvjete od lokalne zajednice (Općine). Agencija se više puta obraćala nadležnoj Općini za lokacijske uvjete koji u izvještajnom razdoblju nisu dostavljeni. Nakon osiguranja lokacijskih uvjeta, Agencija bi trebala poduzeti aktivnosti na realiziranju Glavnog projekta. Do momenta sačinjavanja ovog izvješća nisu bili osigurani uvjeti za realiziranje Glavnog projekta, jer Agencija nije pribavila lokacijske uvjete za objekt koji bi se trebao graditi, a koje treba osigurati nadležna Općina.

Iz navedenog je jasno da je i u 2019. godini prisutan zastoj u realiziranju raspoloživih sredstava projekta bez naznaka kada se može očekivati nastavak aktivnosti. Zastoj u realiziranju projekta ima za posljedicu neefikasno raspolaganje značajnim rezerviranim finansijskim sredstvima za ove namjene, kao i potencijalni rizik gubitka uplaćenog avansa. Također, Agencija se uočava sa posljedicama nerealiziranja obveza preuzetih zaključivanjem ugovora za javnu nabavu usluga izrade urbanističko-tehničke dokumentacije – Glavnog projekta za izvođenje radova na izgradnji baze sa izabranim ponuđačem.

PREPORUKA 6

Potrebno je da Agencija obavijesti sve nadležne institucije o problemima (posljedicama) s kojima se suočava glede zastoa u realiziranju višegodišnjeg kapitalnog ulaganja u izgradnju Baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu potporu, sve u cilju zaštite interesa Agencije i raspoloživih proračunskih sredstava Agencije.

²² Zakonom o proračunu institucija BiH za 2017. godinu je odobren iznos od 2.152.000 KM, iz 2016. godine izvršen prijenos neutrošenih sredstava u iznosu od 4.510.737 KM. U 2018. godini je izvršen prijenos neutrošenih sredstava iz 2017. godine i ukupno raspoloživa sredstva za ove namjene u 2018. godini su iznosila 6.662.737 KM.

²³ Zaključen ugovor 27.11.2017. godine, a 20.12.2017. godine uplaćen avans od 30%, u iznosu od 143.142 KM

PREPORUKA 7

Potrebno je da Agencija obavijesti nadležnu Općinu o svim pravnim i finansijskim posjedicama s kojima se Agencija suočava, ili se može suočiti, zbog zastoja navedenog projekta.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

U pregledu prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 1.1. do 31.12.2019. godine, ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 150.243 KM što je, u odnosu na prihode i primitke planirane proračunom za 2019. godinu, manje za 49.757 KM. Prihodi se odnose na prihode od prodaje stalnih sredstava (125.038KM) i ostale prihode (25.205 KM).

Prihodi od prodaje stalnih sredstava se odnose na primitke od prodaje 25 specijaliziranih službenih vozila. Odlukom ravnatelja Agencije²⁴ imenovano je povjerenstvo za provođenje postupka javnog nadmetanja za prodaju službenih vozila. Okončanjem procedure javnog nadmetanja sa najpovoljnijim ponuđačima zaključeni su ugovori o kupoprodaji na temelju kojih su izvršene uplate i evidentiran prihod u iznosu od 125.038 KM.

Ostali prihodi se odnose na prihode od naplate premije osiguranja (10.065 KM), prihode od refundiranja bolovanja iz ranijih godina (5.905 KM). U okviru ostalih prihoda je realiziran i iznos od 9.236 KM koji se odnosi na naplatu penala od dobavljača zbog kašnjenja sa isporukama roba i usluga, uplate kaucije od ponuđača koji je odustao od kupovine službenih automobila i povrata novčanih sredstava za zaštićenog svjedoka po zatvorenoj operativnoj akciji.

5.3 Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2019.godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 32.183.521 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 34.354.902 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (31.728.562 KM), kratkoročna potraživanja (406.584 KM), novčana sredstva (48.376 KM), obveze prema dobavljačima (393.670 KM), izvore stalnih sredstava (31.728.562 KM), obveze prema uposlenima (2.173.991 KM), obveze prema dobavljačima (393.670 KM), kratkoročna razgraničenja (58.679 KM).

Agencija je evidentirala povećanje stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 4.578.087 KM. Od toga, iznos od 3.780.000 KM je evidentiran kao povećanje na poziciji zgrada nakon što je izvršena uknjižba objekta Regionalnog ureda Agencije u Mostaru. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, Služba za zajedničke poslove BiH je, sukladno odluci VM BiH²⁵, realizirala nabavu zgrade u Mostaru za smještaj institucija BiH, čiji korisnik je Regionalni ured Agencije u Mostaru. S obzirom na to da je ista zgrada bila evidentirana u poslovnim knjigama Službe za zajedničke poslove BiH, početkom listopada 2019. godine, prema naputku Ministarstva financija i trezora BiH, Služba za zajedničke poslove je izvršila isknjižbu ove zgrade iz modula dugotrajne imovine pod inventurnim brojem koji je ona vodila te je na temelju dostavljenih podataka o inventurnom broju, nabavnoj vrijednosti i otpisanoj vrijednosti izvršena uknjižba ove zgrade u modul dugotrajne imovine, odnosno Knjigu stalnih sredstava Agencije. Na temelju

²⁴ broj 16-11-16-2341-1/19 od 06.03.2019. godine

²⁵ Broj 80/18 od 15.5.2018. godine

rješenja Općinskog suda Mostar²⁶, a na prijedlog Pravobraniteljstva BiH, izvršena je uknjižba prava vlasništva²⁷. U tijeku godine, Agencija je primila nenovčane donacije u iznosu od 745.734 KM od više donatora²⁸ koje se uglavnom odnose na opremu (računalnu, policijsku opremu, motorna vozila i drugo) i na materijal i sitan inventar (153.967 KM).

Kratkoročna potraživanja se najvećim dijelom odnose na avanse za unaprijed plaćenu robu i usluge (143.837 KM), potraživanja za akontacije po osnovu službenog putovanja u iznosu od (22.500 KM), potraživanja za refundiranje naknade za bolovanja (37.880 KM), sumnjiva i sporna potraživanja (41.246 KM), ostala potraživanja u iznosu od (160.429 KM)²⁹,

Kratkoročne obveze odnose se na obveze prema dobavljačima (393.670 KM), obveze prema djelatnicima za neto plaće i naknade plaća sa pripadajućim porezima i doprinosima (2.173.991 KM) i kratkoročna razgraničenja (58.679 KM)³⁰. Obveze prema djelatnicima su se odnosile na obračunate obveze za plaće i naknade za prosinac 2019. godine i iste su realizirane početkom 2020. godine.

Dio iznosa kratkoročnih razgraničenja se odnosi na ukalkulirane obveze za nabavljenu opremu za koju je zaključen ugovor do 31.12.2019. godine i za koju su rezervirana sredstva u iznosu od 17.433 KM, a čija isporuka se očekuje u 2020. godini.³¹

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

5.3.1 Popis sredstava i obveza

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2019. godine. Središnje popisno povjerenstvo je 19.2.2020. godine sačinilo elaborat o izvršenom popisu sredstava i obveza koji je usvojilo rukovodstvo Agencije. Stvarno stanje sredstava i obveza uskladeno je sa knjigovodstvenim stanjem. Popisom stalnih sredstava je utvrđen manjak sredstava nabavne vrijednosti u iznosu od 22.528 KM, otpisane vrijednosti 21.651 KM i sadašnje vrijednosti 877 KM i isti je isknjižen na teret Agencije.³² Također, evidentiran je i višak stalnih sredstava u iznosu od 300 KM i isti je uknjižen u Modul stalnih sredstava Agencije. Po provedenom popisu, povjerenstva za popis su predložila za otpis opremu koja je dotrajala, oštećena ili zbog zastarjele tehnologije neuporabljiva, čija je ukupna nabavna vrijednost 520.905 KM, otpisana vrijednost 512.648 KM, a sadašnja neotpisana vrijednost 8.257 KM.

Tijekom redovitog godišnjeg popisa formirano je povjerenstvo za procjenu kvara i dotrajalosti stalnih sredstava predloženih za otpis, njihovu realnu neuporabljivost i neisplativost popravke. Ovo je povjerenstvo sačinilo izvješće koje je temelj za provođenje predloženog otpisa. Sredstva predložena za otpis su evidentirana na kontu sredstva van uporabe, kako je to definirano važećom instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH.

²⁶ Rješenje Općinskog suda Mostar - Zemljopisno-knjizični ured, broj: 058-0-DN-19_001 282 od 28.03.2019. godine

²⁷ na 1/1 dijelu nekretnina upisanih u A listu označeno kao k.c.164/8 površine 1354 m² u korist države Bosne i Hercegovine sa 1/1 dijela

²⁸ Ambasada SAD-a; Ambasada Velike Britanije; Ambasada Savezne Republike Njemačke i drugi.

²⁹ Ostala potraživanja se odnose na isplaćena sredstva za potrebe posebnih istražnih radnji po predmetima koji nisu još zatvoreni sukladno važećem Naputku o knjigovodstvenom evidentiranju istih.

³⁰ Kratkoročna razgraničenja se odnose na obveze za manjak po presudi Suda BiH broj S1 2K 006235 12 Kž od 21.11.2012. godine u iznosu od 41.246 KM i razgraničeni rashodi za nabavu roba i usluga 17.433 KM.

³¹ KM TRADE" d.o.o. Visoko, Ugovor broj:16-12-16-7209-1/18 u iznosu 17.433 KM

³² Nabavna vrijednost manjka se odnosi na uredski namještaj (214 KM), računalnu opremu (6.192 KM), opremu za prijenos podataka i glasa (4.115 KM), motorna vozila (351 KM) i policijsku opremu (11.657 KM)

Uvidom u izvješće Središnjeg povjerenstva za popis opreme uočeno je nekoliko značajnih primjedbi koje navodimo:

Naputkom o internim procedurama kretanja stalnih sredstava iz 2017. godine je definirano da je u svakoj organizacijskoj jedinici imenovana osoba zadužena za praćenje kretanja stalnih sredstava u toj organizacijskoj jedinici, ali isto nije poštovano što se vidi iz nedostatka popratne dokumentacije za sva kretanja stalnih sredstava. Predloženo je da se svim organizacijskim jedinicama uputi dopis kojim se nalaže sveobuhvatna primjena važećeg Naputka. Ovo je posebno bitno naglasiti jer Agencija raspolaže stalnim sredstvima velike vrijednosti.

Također, povjerenstvo za procjenu kvara i dotrajalosti opreme je naglasilo da se ponavlja praksa iz ranijih godina u smislu tehničkih pogreški nastalih evidentiranjem i prepisivanjem inventurnih brojeva opreme predložene za otpis. Naime, spomenuto povjerenstvo je u svojim zapisnicima konstatiralo pogreške u inventurnim brojevima, ali isto nije bilo dostavljeno računovodstvu kako bi se pogreške pravovremeno ispravile u knjigovodstvenim evidencijama. Kao posljedica takvog postupanja na listi manjka tekuće godine našlo se sedam stalnih sredstava koji su tijekom prošlogodišnjeg popisa uništeni, ali nisu bili isknjiženi iz modula stalnih sredstava. Također je napomenuto da uređaji koji se koriste za obavljanje popisa su tehnički zastarjeli. U tom smislu je istaknuta potreba nabave novih PDA uređaja sa novim softverom koji je kompatibilan s operativnim sustavima računalne opreme kojom raspolaže Agencija.

Nadalje, popis obveza prema dobavljačima je izvršen na temelju probne bilance, dok je popis za ostale obveze izvršen po pojedinim analitičkim kontima na kojima se u knjigovodstvu vode obveze. Revizijom je konstatirano da Agencija vodi evidenciju o izvodima otvorenih stavki (IOS) primljenim od dobavljača sa iskazanim obvezama sa 31.12.2019. godine, s tim da određeni dobavljači nisu dostavljali IOS-e.

PREPORUKA 8

Agencija je obvezna realizirati preporuke Središnjeg povjerenstva za popis koje je rukovodstvo Agencije prihvatio odlukom o usvajajući elaborata o izvršenom popisu imovine i obveza.

5.4 Pregled dinamike upošljavanja

Prema prezentiranim podacima, ukupan broj uposlenih sa 31.12.2019. godine iznosi 756, od čega je 548 policijska službenika, 72 državna službenika i 136 zaposlenika.

U izještajnom razdoblju, 52 osobe su zasnovale radni odnos na neodređeno vrijeme, od čega četiri zaposlenika, četiri državna službenika, 25 kadeta za čin mlađi inspektor, koji su prošli obuku, a koji su primljeni po proceduri javnog natječaja iz 2018. godine, i 18 policajaca, odnosno kadeta za čin policajac koji su prošli obuku, a koji su primljeni po proceduri javnog natječaja iz 2017. godine. Također, dvije osobe su primljene na temelju eksternog premještaja (na radno mjesto policijski službenik za osiguranje sjedišta Agencije i radno mjesto istražitelj u Odsjeku za istrage, Sektoru za istraživanje ratnih zločina i krivičnih djela kažnjivih po međunarodnom humanitarnom pravu). Prestanak radnog odnosa nastupio je za 20 osoba. U tijeku 2019. godine realizirano je 38 internih premještaja i 46 unaprjeđenja.

Agencija je izvršila ocjenjivanje državnih službenika o čemu je podnijela izvješće prema Agenciji za državnu službu BiH, sukladno Pravilniku o načinu ocjenjivanja rada državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine³³.

6. JAVNE NABAVE

Agencija je donijela Plan javnih nabava za 2019. godinu odvojeno za prva dva, treće i četvrto tromjesečja na temelju donesenih odluka o privremenom financiranju institucija BiH³⁴, a u svezi sa činjenicom funkcioniranja institucija BiH u okolnostima neusvajanja proračuna sve do kraja 2019. godine.

Agencija je sačinila Interne procedure u postupku javnih nabava, roba, usluga i radova³⁵ kojom su definirani načini pripreme i realiziranja plana nabava, procedure provođenja postupaka javnih nabava, imenovanja i rad povjerenstva za javne nabave, prijam ponuda i potpisivanje akata u postupku javnih nabava, te kontrola realizacije postupaka javnih nabava i plaćanje.

Sukladno važećoj sistematizaciji radnih mjeseta, u okviru Odsjeka za materijalno-finansijske poslove, sistematizirana su radna mjesta dva referenta za javne nabave od kojih jedno nije popunjeno (pozicija samostalnog referenta za javne nabave). U proces javnih nabava je uključen i šef Odsjeka. Odlukom ravnatelja оформljena su dva povjerenstva za javne nabave za potrebe Agencije.

Prema prezentiranim informacijama i raspoloživoj dokumentaciji, Agencija je u 2019. godini provela iz tekućih izdataka pet otvorenih, 11 konkurenčkih, jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja, jedan postupak prema Aneksu II dio B i ostalo putem izravnog sporazuma. Nakon prethodno provedenih postupaka ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosi je 965.601 KM (bez PDV-a).³⁶ Za sve procedure putem konkurenčkog zahtjeva i otvorenog postupka predviđeno je provođenje e-aukcije, što je i realizirano u pregledanom uzorku javnih nabava. Agencija vrši objavu podataka o zaključenim ugovorima na svojoj web stranici.

Postupcima revizije je konstatirano da je bilo nekoliko poništenja postupaka, uglavnom iz razloga nedostavljanja ponuda i značajnijeg prekoračenja iznosa dostavljene ponude u odnosu na planiranu vrijednost nabave. Revizijskim uzorkom je obuhvaćeno 10 postupaka iz tekućih izdataka ukupne vrijednosti 663.313 KM. Od toga tri otvorena postupka (246.341 KM), pet konkurenčkih (232.972 KM), jedan pregovarački bez objave obavještenja (24.000 KM) i jedan Aneks II dio B (160.000 KM).

Revizijom pojedinačnih postupaka javnih nabava uočeni su određeni nedostaci i slabosti kako slijedi:

Za nabavu usluge produženja licenci, osim otvorenog postupka (75.638 KM sa PDV-om), jedna nabava (analitički softver) je provedena putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja (procijenjena vrijednost nabave je 24.000 KM bez PDV-a). Pri tome je konstatirano da u „odluci o pokretanju javne nabave nije navedeno obrazloženje razloga odabira pregovaračkog postupka bez objave obavještenja.

³³ Službeni glasnik BiH broj 59/11. U članku 3. ovog Pravilnika propisano je da se ocjenjivanje državnih službenika obavlja najmanje jednom na svakih šest mjeseci.

³⁴ Broj:259/18;37/19;72/19 i 122/19.

³⁵ Broj 16-11-02-2-3706-1/19 od 16.04.2019. godine.

³⁶ Navedeni iznos ne obuhvata nabave iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavama: 91.801 KM sa PDV-om i jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja 23.971 KM sa PDV-om.

Za nabavu računalnog materijala - tonera i ketridža, pored konkurenetskog zahtjeva sa zaključivanjem okvirnih sporazuma za razdoblje od dvije godine (planirana vrijednost javne nabave za dva lota ukupne vrijednosti 46.500 KM), početkom 2019. godine proveden je i izravni sporazum za nabavu tonera (5.167 KM) radi provođenja posebnih istražnih radnji.

U navedena dva predmeta nabavke prisutne su slabosti u planiranju koje imaju izravan utjecaj na dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavama BiH.

PREPORUKA 9

Agencija je dužna poduzeti sve potrebne mјere i aktivnosti kako u praksi ne bi bilo prisutno provođenje više vrsta postupaka za isti predmet nabavke (cijepanje nabave).

Nabava uspostavljanja jedinstvene VPN mreže je provedena putem otvorenog postupka te je zaključen okvirni sporazum u iznosu 102.272 KM bez PDV-a za razdoblje od tri godine. Procijenjena vrijednost nabave iznosila je 90.000 KM bez PDV-a. Tendersku dokumentaciju preuzeo je 14 ponuđača. Do roka predviđenog za dostavljanje ponuda pristigla je ponuda jednog ponuđača koja je premašila procijenjenu vrijednost nabave za 12.272 KM. Povjerenstvo je tražilo mišljenje Sektora za materijalno-financijske poslove o dalnjem postupanju te dobilo mišljenje da se ponuda sa financijskog stajališta može prihvati. Na prijedlog povjerenstva, zaključen je okvirni sporazum, u vrijednosti gore navedenoj, sa jedinim ponuđačem koji je dostavio ponudu. Ovaj postupak je ponavljan tri puta. Prekoračenje planirane vrijednosti nabave je obrazloženo promjenama u obujmu usluga i promjena cijena u odnosu na prošli okvirni sporazum.

U proceduri nabave rezervnih dijelova sa uslugom ugradnje, popravke i održavanja službenih vozila-lot 1-Vozila marke Ford, Fiat, Opel, Citroen i Volvo na području Sarajeva, Iliđe, Istočnog Sarajeva i Istočne Iliđe, procijenjene vrijednosti 60.000 KM bez PDV-a, pristigla je ponuda u iznosu od 68.431 KM bez PDV-a koja premašuje procijenjenu vrijednost javne nabave za 8.431 KM bez PDV-a. Sektor za materijalno-financijske poslove je dostavio informaciju da je za predmetni postupak predviđeno zaključivanje okvirnog sporazuma, odnosno da su procijenjene vrijednosti okvirne i ne predstavljaju obvezu za Agenciju, kao i da će stvarna potrošnja ovisiti o nastalim kvarovima. Navedeno je da će Sektor za materijalno-financijske poslove kontrolirati jedinične cijene i pratiti raspoloživa sredstva u proračunu Agencije. Međutim, i ovu proceduru javna nabave obilježila je slabost u planiranju iznosa za javnu nabavu.

PREPORUKA 10

Agencija treba poduzeti aktivnosti na otklanjanju slabosti sustava unutarnjih kontrola u procesu javnih nabava poboljšanjem procesa planiranja javnih nabava, a sve u cilju definiranja realne procijene planirane vrijednosti javne nabave koja predstavlja temelj za prihvatanje i ocjenu ponuda.

Nabava usluge održavanja i podrške OWIS sustava za upravljanje dokumentima putem konkurenetskog postupka provedena je putem konkurenetskog zahtjeva za dostavu ponuda. Procijenjena vrijednost nabave iznosi 17.100 KM bez PDV-a. Tenderskom dokumentacijom traženo je da ponuđač dostavi potvrdu o najmanje jednom uspješno realiziranom ugovoru iz oblasti razvoja, implementiranja potpore i održavanja OWIS sustava. Agencija je prezentirala informaciju da posjeduje izvorni kod DMS-a te da je predmetnu uslugu moglo ponuditi više ponuđača, ali ovo nije navedeno u tenderskoj dokumentaciji. Tendersku dokumentaciju preuzeo je 11 ponuđača. Do roka predviđenog za dostavljanje ponuda pristigla je ponuda jednog ponuđača. Na prijedlog povjerenstva, sa ponuđačem koji je jedini dostavio ponudu

zaključen je ugovor u iznosu 17.100 KM bez PDV-a za razdoblje od 12 mjeseci. Isti ponuđač je pružao predmetnu uslugu i prethodne godine.

PREPORUKA 11

Potrebno je sa više pozornosti kreirati tendersku dokumentaciju da bi se postigla veća konkurentnost prigodom provođenja javnih nabava.

Nabava radova na sanaciji vlage u suterenu sjedišta Agencije je pokrenuta 30.10.2019. godine. Sredstva za nabavu su planirana u iznosu od 46.800 KM sa PDV-om. Tenderskom dokumentacijom je definirano da će se procedura javne nabave provesti putem konkurenetskog zahtjeva (e-aukcija), a prema kriteriju najniže cijene i opcijom zaključenja jednogodišnjeg ugovora. Obavještenje o objavi konkurenetskog zahtjeva nije proslijedeno na tri adrese sukladno članku 88. Zakona o javnim nabavama. Prema izvješću o preuzimanju tenderske dokumentacije, istu je preuzeo 13 ponuđača. Povjerenstvo je konstatiralo da su blagovremeno pristigle tri ponude od kojih dvije ispunjavaju kvalifikacione uvjete. Prema izvješću o tijeku i završetku e-aukcije, najpovoljniji ponuđač je ponudio konačnu cijenu u iznosu od 34.460 KM bez PDV-a. Sa izabranim ponuđačem 23.1.2020. godine zaključen je ugovor u iznosu od 40.318 KM sa PDV-om.

PREPORUKA 12

Potrebno je, prigodom provođenja konkurenetskog zahtjeva, obavještenje o objavi konkurenetskog zahtjeva proslijediti na tri adrese, sukladno članku 88. Zakona o javnim nabavama.

Izravni sporazumi

Postupcima revizije konstatirali smo da je u ukupnom broju procedura javnih nabava i vrijednosti zaključenih ugovora putem izravnog sporazuma u tekućoj godini realiziran značajan iznos (258.111 KM bez PDV-a). Tako je, npr., realiziran određen broj popravaka službenih vozila sa nabavom rezervnih dijelova kod dobavljača koji su birani postupkom izravnog sporazuma. Kad su u pitanju procedure javnih nabava putem izravnog sporazuma, Agencija je većinu ugovora zaključila sa ponuđačem koji je jedini dostavio ponudu u predmetnoj nabavi. U nekim slučajevima izravni sporazum je zaključen sa istim dobavljačem sa kojim je Agencija u istom predmetu nabave imala zaključen ugovor i prethodne godine³⁷.

PREPORUKA 13

Potrebno je da Agencija maksimalno reducira postupke javnih nabava putem izravnog sporazuma, s obzirom na to da on predstavlja najnetransparentniji postupak javnih nabava, a da se, u opravdanim slučajevima za provedu navedenog postupka, nastoji osigurati veći broj ponuda.

³⁷Nabava izvorske vode "ATAL-GROUP" d.o.o.Sarajevo (1.053 KM); nabava 15 godišnjih karata za korištenje bazena za JSP (4.050 KM); nabava dnevног tiska (1.773 KM); nabava usluga produženja licence za dijagnostiku kvara na vozilima (1.846 KM); nabava usluga ručnog pranja vozila RK Tuzla (3.510 KM); nabava usluga ručnog pranja vozila RK Banja Luka (3.510 KM).

6.1 Nabava opreme za policijska tijela BiH - zajedničke nabave

Na temelju Sporazuma o provedbi postupaka javnih nabava (zajedničke nabave) zaključenog sa Direkcijom za koordinaciju policijskih tijela BiH, Graničnom policijom BiH i Agencijom za policijsku potporu BiH, u 2018. godini su se stekli uvjeti za provedbu odredbe članka 24. stavak (1.) točka (j) Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za potporu policijskoj strukturi BiH. Agencija je delegirala svoje predstavnike u zajednička povjerenstva za provedbu zajedničkih javnih nabava opreme za policijska tijela.

U veljači 2020. godine Agencija je, u svom aktu prema Agenciji za policijsku potporu, podnijela informaciju o realiziranju zaključenih pojedinačnih ugovora iz okvirnih sporazuma na temelju provedenih postupaka zajedničkih nabava.

Prema navedenoj informaciji, radi se o sljedećim ugovorima/okvirnim sporazumima:

- Okvirni sporazum za nabavu municije ukupne vrijednosti 38.610 KM; pored navedenog, Agencija je tijekom 2019. godine realizirala nabave municije na temelju procedure javne nabave koju je samostalno pokrenula i okončala u kolovozu 2018. godine i zaključila dva okvirna sporazuma (okvirni sporazum za lot 1 vrijednosti 93.600 KM i okvirni sporazum za lot 2 vrijednosti 163.800 KM, s rokom važenja oba okvirna sporazuma u razdoblju 2018.-2020. godina).
- Okvirni sporazum za nabavu usluga servisiranja-tehničkog i vizualnog pregleda pištolja „Glock“ ukupne vrijednosti 40.298 KM;
- Okvirni sporazum za nabavu usluga servisiranja-tehničkog pregleda pušaka „FN Herstal“ ukupne vrijednosti 11.232 KM.

7. OSTALO

7.1 Sudbeni sporovi

Prema evidenciji Agencije, ukupna vrijednost sudbenih sporova na 31.12.2019. godine iznosila je 175.827 KM i odnosi se na deset sudbenih sporova od kojih su većinu pokrenuli uposleni Agencije radi potraživanja iz radnog odnosa³⁸. Pored toga, postoje i sudski sporovi sa pravnim osobama od čega jedan spor na ime duga za pružene usluge liječenja i hospitalizacije za četiri policijska službenika Agencije zbog povrede na radu (1.599 KM), te tužba na iznos od 75.000 KM u kojoj je, kao tužena, naznačena država Bosna i Hercegovina (aktivnosti Financijsko-obavještajnog odjeljenja). Agencija redovito surađuje sa Pravobraniteljstvom BiH u slučajevima u kojima je ono ovlašteno da zastupa Agenciju.

³⁸ Razlika neisplaćenih primanja za vrijeme suspenzije za izmaku korist na ime prekovremenog rada, naknada štete za povredu na radu, poništenje konačne liste unaprijeđenih policijskih službenika u čin viši inspektor i poništenje rješenja Odbora za žalbe policijskih službenika, ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu naknadu za slučaj invalidnosti člana uže porodice i drugo.

8. KOMENTARI

Agencija, u ostavljenom roku, nije dostavila komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2019. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2019. godinu.

Voditelj tima za
finansijsku reviziju

Nada Laco, viši revizor

Rukovoditelj Odjela za
finansijsku reviziju

Nedžad Hajtić, viši revizor

Članovi tima za
finansijsku reviziju

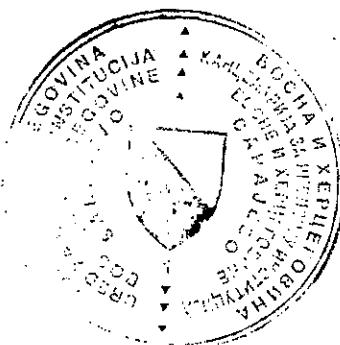
Nevena Bugarin, revizor

Azra Hasic, revizor

Neman Velić, IT revizor

Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete finansijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor

Prividi

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2019. godinu
Tabela II. – Bilanca stanja na 31.12.2019. godine

Izjava o odgovornosti rukovodstva

Državna agencija za istraže i zaštitu BiH

Tablica I

1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	29.309.000	0	29.309.000	28.738.449	98
Bruto plaće i naknade	22.405.000		22.405.000	22.281.752	99
Naknade troškova zaposlenih	3.474.000	-400.000	3.074.000	2.867.736	93
Putni troškovi	320.000	280.000	600.000	576.800	98
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	170.000		170.000	154.781	91
Izdaci za energiju i kom. usluge	700.000	50.000	750.000	740.301	99
Nabavka materijala	350.000	30.000	380.000	356.322	94
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	380.000	20.000	400.000	380.727	95
Unajmljivanje imovine i opreme	560.000		560.000	554.572	99
Izdaci za tekuće održavanje	450.000	20.000	470.000	443.928	94
Izdaci za osiguranje	100.000		100.000	76.350	76
Ugovorene i druge posebne usluge	400.000		400.000	295.381	74
2. Kapitalni izdaci	1.700.000	0	1.700.000	0	0
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina					
Nabavka opreme	1.637.000		1.637.000		0
Nabavka ostalih stalnih sredstava	33.000		33.000		0
Rekonstrukcija i invest.održavanje	30.000		30.000		0
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	1.152.000	6.662.587	7.814.587	780	0
Izgradnja baze za smještaj i obuku JSP	1.152.000	6.662.587	7.814.587	780	0
6. Novčane donacije	0	27.239	27.239	0	0
Preseljenje odjeljenja za zaštitu svjedoka		27.239	27.239		0
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo dana 2020. godine.

Zamjenik ravnatelja:
Bojan Milićević

Državna agencija za istraže i zaštitu BiH

Tablica II

1	2	3	4
1. Gotovina, kratkotraživanja, razgraničenja i zaihe	454.959	356.598	128
Novčana sredstva	46.376	35.016	138
Kratkoročna potraživanja	406.584	321.582	126
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zaihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	31.728.562	29.296.267	108
Stalna sredstva	52.823.298	49.474.797	107
Ispravka vrijednosti	21.094.736	20.178.530	105
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	31.728.562	29.296.267	108
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	2.626.340	3.378.155	78
Kratkoročne tekuće obveze	393.670	559.359	70
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema zaposlenima	2.173.991	2.084.812	104
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	58.679	733.684	8
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	31.728.562	29.296.267	108
Izvori sredstava	31.728.562	29.296.267	108
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10, stav 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika neće biti uravnotežena (aktiva jednaka pasivu) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i rezora na nivou Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo dana _____ 2020. godine

Zamjenik ravnatelja
Dunja Kusčević

Medunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revisor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo Agencije za istraže i zaštitu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2019. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015.). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2019. (Službeni glasnik BiH, broj 84/19) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 05/03/20

Zamjenik ravnatelja

Dario Knežević